

**HARMONOGRAM SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO
FARMACEUTÓW W DZIEDZINIE FARMACJA KLINICZNA**

MODUŁ I: Komunikacja interpersonalna

Kurs specjalizacyjny: Komunikacja interpersonalna

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Aldona Jankowska, prof. UMK

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 22.11.2025, 23.11.2025, 29.11.2025

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Jankowska Aldona	Doktor habilitowany	Pediatrica st. II Onkologia i hematologia dziecięca
Stefanko-Palka Edyta	Magister	-
Łoś Maja	Doktor	-

Tematyka:

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Błędy i bariery w procesie komunikacji interpersonalnej, z uwzględnieniem pacjenta pediatrycznego i geriatrycznego;
2. Wpływ stereotypów i uprzedzeń na budowanie tzw. pierwszych wrażeń;
3. Werbalne i niewerbalne komunikaty jako źródło ważnych informacji o człowieku;
4. Psychologiczne testy osobowości;
5. Empatia i asertywność, emocjonalne zaangażowanie farmaceuty w relację z pacjentem i/lub jego opiekunem;
6. Sposoby rozwiązywania sporów i konfliktów;
7. Rola komunikacji ustnej i pisemnej w pracy farmaceuty klinicznego.

Zakres umiejętności praktycznych:

1. Oddziaływania na rozwój stosunków zawodowych między farmaceutami a pozostałymi przedstawicielami zawodów medycznych sprawujących opiekę nad pacjentem;
2. wyboru sposobu komunikacji interpersonalnej z różnymi pacjentami, zwłaszcza pediatrycznymi i geriatrycznymi;
3. identyfikacji i rozwiązywania spraw konfliktowych z pacjentem, jego opiekunem, lekarzem oraz przedstawicielami innych zawodów biorących udział w leczeniu chorych;
4. przeprowadzania wywiadu z pacjentem;
5. doboru świadczeń edukacyjnych do różnych preferencji i możliwości pacjenta i/lub jego opiekuna;
6. formułowania rekomendacji edukacyjnych dla lekarzy, pielęgniarek i położnych, ratowników medycznych, diagnostów laboratoryjnych oraz innych przedstawicieli zawodów medycznych.

Liczba godzin kursu: 24

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu

MODUŁ II: Znaczenie farmakokinetyki klinicznej w praktyce medycznej

Kurs specjalizacyjny: Znaczenie farmakokinetyki klinicznej w praktyce medycznej

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Adam Buciński

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 18.10.2025, 19.10.2025

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Buciński Adam	Profesor doktor habilitowany	Farmacja apteczna Analityka farmaceutyczna
Znajewska-Szulc Karolina	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Łukasz Komsta	Profesor doktor habilitowany	Farmakologia

Tematyka:

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Znaczenie, obliczanie i interpretacja parametrów farmakokinetycznych;
2. Dostępność biologiczna jako kryterium oceny jakości postaci leku;
3. Badanie biodostępności i równoważności biologicznej dla leków działających ogólnoustrojowo:
 - a) metody i sposób prowadzenia badań,
 - b) badania po podaniu jednej dawki,
 - c) badania w stanie stacjonarnym;
4. Dostępność farmaceutyczna a dostępność biologiczna;
5. Badanie preparatów generycznych leków biologicznych (preparaty biopodobne);
6. Kompartimentowa i niekompartimentowa analiza danych;
7. Modelowanie farmakokinetyczno-farmakodynamiczne;
8. Farmakokinetyka populacyjna;
9. Farmakokinetyka nieliniowa;
10. Chronofarmakokinetyka;
11. Farmakokinetyka enancjoselektywna;
12. Zastosowanie farmakokinetyki w terapii:
 - a) obliczanie przedziału dawkowania, dawki początkowej i podtrzymującej,
 - b) indywidualizacja schematów dawkowania, z uwzględnieniem niewydolności nerek, wątroby, otyłości;
13. Wykorzystanie programów komputerowych do analizy danych farmakokinetycznych.

Zakres umiejętności praktycznych:

1. Stosowanie zasad farmakokinetyki do indywidualizacji dawkowania leku;
2. Interpretacja zagadnień związanych z równoważnością biologiczną preparatów: lek oryginalny – lek generyczny, lek biologiczny – lek biopodobny

Liczba godzin kursu: 16

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu

MODUŁ III: Fizjologiczne uwarunkowania wpływające na stosowanie leków

Kurs specjalizacyjny: Fizjologiczne uwarunkowania wpływające na stosowanie leków

Kierownik naukowy kursu: mgr farm. Karolina Znajewska-Szulc

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 07.03.2026, 14.03.2026, 15.03.2026

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Gaweł Alicja	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Kolator Wojciech	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Wicha-Komsta Katarzyna	Doktor	Farmakologia
Milczarek Maciej	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Sloderbach Anna	Doktor	Farmakologia
Znajewska-Szulc Karolina	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Wileński Sławomir	Doktor	Farmacja kliniczna Farmacja szpitalna

Tematyka:

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Stosowanie leków w okresie ciąży i karmienia piersią: a) wpływ ciąży na farmakokinetykę i farmakodynamikę leków, b) przechodzenie leków przez barierę łożyskową, c) szkodliwy wpływ leków na płód – wady rozwojowe, d) klasyfikacja działania leków w czasie ciąży, e) substancje teratogenne i leki OTC, których nie należy stosować u kobiet w ciąży, f) szczepienia kobiet w ciąży, g) bezpieczeństwo stosowania leków w okresie karmienia piersią, – przechodzenie do mleka, – substancje uzależniające przeciwwskazane u kobiet karmiących, – leki przeciwwskazane u kobiet karmiących;
2. Farmakoterapia pediatria: a) odrębności fizjologiczne – układ krążenia, układ oddechowy, regulacja temperatury, odporność, żółtaczki noworodków, b) zmiany farmakokinetyki i farmakodynamiki leków, c) niepożądane działania produktów leczniczych u pacjentów pediatrii, d) obliczanie dawek pediatrii (masa ciała, powierzchnia ciała), e) szczepienia ochronne, f) czynniki patologiczne wpływające na farmakokinetykę, g) stosowanie u dzieci leków poza wskazaniami (zjawisko off – label use), w tym uwarunkowania prawne;
3. Problemy terapii geriatrycznej: a) fizjologiczne mechanizmy procesów starzenia, b) zmiany zależne od wieku – fizjologiczne, degeneracyjne, chorobowe, c) nietypowe objawy chorobowe, d) specyfika losów leku w organizmie ludzi starszych, e) zmiany farmakodynamiczne, f) błędy w leczeniu geriatrycznym, g) zespoły otępienne, nietrzymanie moczu i stolca, upadki i zaburzenia mobilności, depresja, zespół kruchości, osteoporoza, zaburzenia snu, majaczenie, zaburzenia odżywiania, sarkopenia, h) zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych, i) organizacja i formy opieki nad pacjentem w wieku podeszłym;

4. Wpływ genotypu na działanie leków: a) przyczyny odmienności farmakogenetycznych, b) badanie profilu genetycznego, c) genetycznie uwarunkowane zaburzenia kinetyki leków, d) genetycznie uwarunkowane zaburzenia reakcji farmakodynamicznych, e) zastosowanie farmakogenetyki w optymalizacji dawkowania leków.

Zakres umiejętności praktycznych:

1. przewidywania wpływu zmian fizjologicznych na sposób leczenia;
2. zastosowania zasad farmakokinetyki do indywidualizacji terapii;
3. przewidywania wpływu zmian stanu chorego, równocześnie stosowanych leków, wieku pacjenta, uwarunkowań genetycznych na farmakokinetykę i korekty sposobu dawkowania.

Liczba godzin kursu: 24

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.

MODUŁ IV: Czynniki patologiczne wpływające na losy leków w organizmie i farmakoterapię

Kurs specjalizacyjny: Czynniki patologiczne wpływające na losy leków w organizmie i farmakoterapię

Kierownik naukowy kursu: dr Sławomir Wileński

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 18.04.2026, 19.04.2026, 16.05.2026, 17.05.2026, 13.06.2026, 14.06.2026

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Barańska-Bała Emila	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Kolator Wojciech	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Żukowska Marzena	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Znajewska-Szulc Karolina	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Pawella Edyta	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Wileński Sławomir	Doktor	Farmacja kliniczna Farmacja szpitalna
Sloderbach Anna	Doktor	Farmakologia
Wicha-Komsta Katarzyna	Doktor	-
Tucholska Milena	Magister farmacji	Farmacja kliniczna

Tematyka:

- Czynniki patologiczne zmieniające farmakokinetykę leków: a) stan narządów biorących udział w losach leków w organizmie, b) stan narządów docelowych działania leku;
- Farmakologia kliniczna leków wymagających monitorowania: a) leki o wąskim zakresie stężeń terapeutycznych, b) leki o trudno uchwytym efekcie terapeutycznym, c) leki o skomplikowanej farmakokinetyce, d) leki sieroce;
- Optymalizacja farmakoterapii wybranych chorób (diagnostyka, patofizjologia, standardy terapeutyczne): a) układu krążenia (choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność serca, zaburzenia rytmu serca z uwzględnieniem migotania przedsionków, żylna choroba zakrzepowo-zatorowa, choroby tętnic obwodowych), b) układu pokarmowego (choroba refluksowa przełyku, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, zespół jelita drażliwego, choroba Leśniowskiego i Crohna, marskość wątroby, krwawienia z przewodu pokarmowego), c) ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego (padaczka, choroba Parkinsona, choroba Alzheimera, udar mózgu krwotoczny i niedokrwienny, korzeniowe zespoły bólowe, zespoły otępienne, stwardnienie rozsiane), d) układu oddechowego (choroby zapalne górnych i dolnych dróg oddechowych, alergiczny nieżyt nosa, astma oskrzelowa, przewlekła obturacyjna choroba płuc, przewlekła niewydolność oddechowa, gruźlica płuc), e) endokrynologicznych (cukrzyca, choroby tarczycy, nadwaga i otyłość, zaburzenia gospodarki lipidowej, dna moczanowa), f) reumatoidalnych (reumatoidalne zapalenie stawów, choroba zwyrodnieniowa stawów i kręgosłupa, toczeń rumieniowaty układowy), g) krwi i układu krwiotwórczego (niedokrwistości, zaburzenia krzepnięcia, choroby rozrostowe układu krwiotwórczego, w tym kliniczne wskazania do przetaczania

koncentratów krwinek płytkowych, wskazania do stosowania osocza świeżo mrożonego i krioprecypitatu, wskazania do stosowania produktów krwiopochodnych), h) onkologicznych (rak: płuca, jelita grubego, żołądka, trzustki, nerki, gruczołu krokowego, szyjki i trzonu macicy, jajnika, piersi, w tym odległe powikłania leczenia onkologicznego, zasady opieki nad chorym leżącym, opieka paliatywna, ocena jakości życia chorych), i) psychiatrycznych (zaburzenia lękowe, zaburzenia snu, zaburzenia depresyjne, schizofrenia, zaburzenia odżywiania, zaburzenia spowodowane używaniem środków psychoaktywnych i alkoholu), j) układu moczowo-płciowego (ostra i przewlekła niewydolność nerek, ostre i przewlekłe zakażenia układu moczowego, śródmiąższowe i kłębuszkowe zapalenia nerek, kamica układu moczowego, podstawowe zasady opieki nad chorym dializowanym, optymalizacja farmakoterapii podczas prowadzenia różnych form dializoterapii), k) zakaźnych (wirusowe zapalenie wątroby, choroby zakaźne przewodu pokarmowego, SARS-CoV-2, HIV i AIDS, borelioza, kleszczowe zapalenie mózgu);

4. Obszar zabiegowy (podstawowe procedury w zakresie chirurgii ogólnej, naczyniowej, ortopedii, rany przewlekłe, odleżyny, stopa cukrzycowa, oparzenia i odmrożenia, prehabilitacja, farmakoterapia w okresie okołoperacyjnym);
5. Farmakoterapia bólu ostrego i przewlekłego (u dzieci, ciężarnych, pacjentów geriatrycznych, w tym ocena nasilenia bólu i skuteczności farmakoterapii, niewłaściwa kontrola bólu – konsekwencje);
6. Lecznicze zastosowanie kannabinoidów;
7. Farmakoterapia w stanach nagłych i ostrych zatruciach.

Zakres umiejętności praktycznych:

1. Znajomość najnowszych metod terapii poszczególnych schorzeń;
2. Umiejętność zastosowania zasad farmakokinetyki do indywidualizacji terapii;
3. Umiejętność interpretacji wyników badań diagnostycznych;
4. Umiejętność przewidywania wpływu stanu klinicznego chorego, równocześnie stosowanych leków i pożywienia na farmakokinetykę oraz korekty sposobu dawkowania leków;
5. Umiejętność modyfikacji farmakoterapii u chorego z niewydolnością wątroby, upośledzeniem czynności nerek;
6. Umiejętność oceny bólu z zastosowaniem różnych skal, w tym u pacjenta pediatrycznego i geriatrycznego.

Liczba godzin kursu: 48

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.

MODUŁ V: Racjonalna antybiotykoterapia

Kurs specjalizacyjny: Racjonalna antybiotykoterapia

Kierownik naukowy kursu: dr Joanna Kubiak-Pulkowska

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 10.10.2026, 11.10.2026, 24.10.2026

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Kubiak-Pulkowska	Doktor	Mikrobiologia lekarska
Ostachowska Agnieszka	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Wileński Sławomir	Doktor	Farmacja kliniczna Farmacja szpitalna
Wicha-Komsta Katarzyna	Doktor	Farmakologia

Tematyka:

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Rekomendacje diagnostyki i terapii zakażeń;
2. Szpitalna polityka antybiotykowa;
3. Zakażenia szpitalne;
4. Zakażenia i antybiotykoterapia u pacjentów szpitalnego oddziału ratunkowego (SOR);
5. Zakażenia i antybiotykoterapia u pacjentów oddziału intensywnej terapii (OIT);
6. Optymalizacja antybiotykoterapii;
7. Zasady okołozabiegowej profilaktyki antybiotykowej.

Zakres umiejętności praktycznych:

1. Prawidłowa interpretacja antybiogramu;
2. Dobór antybiotyku z uwzględnieniem miejsca zakażenia, patogenu, parametrów zapalnych i stanu klinicznego pacjenta;
3. Optymalizacja antybiotykoterapii z uwzględnieniem czasu jej trwania oraz dawkowania;
4. Stosowanie zasad antybiotykoterapii sekwencyjnej, deeskalacji;
5. Postępowanie w przypadku zakażeń wewnątrz szpitalnych, ze szczególnym uwzględnieniem patogenów alarmowych, opornych;
6. Dobór właściwej okołoperacyjnej profilaktyki zabiegowej z uwzględnieniem rodzaju planowanego zabiegu;
7. Rozpoznanie błędów przed laboratoryjnych związanych z pobieraniem próbek do badań mikrobiologicznych;
8. Zmiany antybiotykoterapii szpitalnej na antybiotykoterapię ambulatoryjną;
9. Wykorzystania terapii monitorowanej w celu optymalizacji dawkowania oraz bezpieczeństwa antybiotykoterapii;
10. Wykorzystanie parametrów farmakokinetycznych i farmakodynamicznych antybiotyków do optymalizacji farmakoterapii;

11. Współpraca interdyscyplinarna w zespole ds. antybiotykoterapii;
12. Tworzenie i aktualizacja rekomendacji wewnątrz szpitalnych na podstawie wytycznych/standardów krajowych/europejskich/światowych;
13. Edukacja personelu pielęgniarstwa z zakresu prawidłowego przygotowania, podania antybiotyków oraz monitorowania ich działań niepożądanych.

Liczba godzin kursu: 24

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.

MODUŁ VI: Specjalistyczne wyroby medyczne stosowane w praktyce klinicznej. Wpływ wyrobów medycznych na stosowaną farmakoterapię

Kurs specjalizacyjny: Specjalistyczne wyroby medyczne stosowane w praktyce klinicznej. Wpływ wyrobów medycznych na stosowaną farmakoterapię.

Kierownik naukowy kursu: mgr farm. Anna Klarkowska

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 25.10.2026

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Klarkowska Anna	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Witkowski Mateusz	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Studzińska-Szpulecka Marta	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Cichoń Marcin	Doktor	Farmacja szpitalna

Tematyka:

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Znaczenie wyrobów medycznych w praktyce klinicznej;
2. Zasady funkcjonowania poszczególnych wyrobów medycznych;
3. Wskazania do implantacji wyrobów medycznych;
4. Wyroby medyczne stosowane w kardiologii małoinwazyjnej (stenty, cewniki balonowe, kardiochirurgii (zastawki, pompy serca) oraz kardiologii zabiegowej (stymulatory serca, kardiowertery, urządzenia ablacyjne);
5. Wyroby medyczne stosowane w chirurgii ogólnej i naczyniowej (stentgrafty, protezy i łaty naczyniowe, siatki przepuklinowe), ortopedii (endoprotezy, stabilizacje), neurochirurgii (urządzenie do głębokiej stymulacji mózgu, pompy baclofenowe, stabilizacje kręgosłupa);
6. Wyroby medyczne stosowane w okulistyce (soczewki), insulinoterapii (wszczepialne pompy insulinowe, systemy ciągłego monitorowania glikemii), hematologii (urządzenia do fotoforezy), ginekologii (siatki i taśmy do wysiłkowego nietrzymania moczu).

Zakres umiejętności praktycznych:

1. Analiza związków przyczynowo-skutkowych między stosowanym produktem leczniczym i implantowanym wyrobem medycznym;
2. Edukacja pacjenta na Szpitalnych Oddziałach z zakresu paszportów wszczepialnych wyrobów medycznych, oraz zasad opieki nad prawidłowym postępowaniem z wszczepialnymi wyrobami;
3. Opracowywanie informacji dla pacjentów na temat implantowanych wyrobów medycznych;
4. Zasady antybiotykoterapii w przypadku zainfekowania implantowanych wyrobów medycznych.

Liczba godzin kursu: 8

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.

MODUŁ VII: Badania kliniczne. Nadzór nad bezpieczeństwem farmakoterapii (pharmacovigilance)

Kurs specjalizacyjny: Badania kliniczne. Nadzór nad bezpieczeństwem farmakoterapii (pharmacovigilance)

Kierownik naukowy kursu: dr Sławomir Wileński

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 21.11.2026, 22.11.2026

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Gaweł Alicja	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Łopatka Łukasz	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Kolator Wojciech	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Siuzdak Przemysław	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Wileński Sławomir	Doktor	Farmacja kliniczna Farmacja szpitalna
Żukowska Marzena	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Ostachowska Agnieszka	Magister farmacji	Farmacja szpitalna
Barańska-Bała Emilia	Magister farmacji	Farmacja szpitalna

Tematyka:

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Znaczenie badań klinicznych w praktyce medycznej;
2. Prawne i etyczne aspekty badań klinicznych;
3. Bezpieczeństwo pacjenta w badaniach klinicznych, kryteria włączania i wyłączenia osób uczestniczących w badaniach klinicznych;
4. Udział i rola farmaceuty klinicznego w badaniach klinicznych;
5. Zasady funkcjonowania ośrodka badań klinicznych;
6. Podstawowa dokumentacja niezbędna do prowadzenia badania klinicznego;
7. Planowanie, monitorowanie i kontrola badań klinicznych;
8. Placebo w badaniach klinicznych;
9. Niekomercyjne badania kliniczne;
10. Podstawy prawne prowadzenia nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii;
11. Klasyfikacja niepożądanych działań leków oraz przyczyny warunkujące ich występowanie;
12. Metody zapobiegania oraz zmniejszania liczby i nasilenia niepożądanych działań produktów leczniczych;
13. Zgłaszanie spontaniczne niepożądanych działań produktów leczniczych;
14. Zgłaszanie incydentów medycznych, niepożądanych odczynów poszczepiennych, ciężkich niepożądanych działań produktów kosmetycznych oraz podejrzenia lub stwierdzenia zatrucia produktem biobójczym.

Zakres umiejętności praktycznych:

1. Interpretacja wyników badań klinicznych;
2. Monitorowania bezpieczeństwa terapeutycznego uczestników badań klinicznych;

3. Randomizacja grup pacjentów biorących udział w badaniach klinicznych;
4. Zarządzanie gospodarką produktów leczniczych przeznaczonych do badań klinicznych;
5. Współpraca z lekarzami i przedstawicielami innych zawodów medycznych i niemedycznych w monitorowaniu niepożądanych działań produktów leczniczych, incydentów medycznych, niepożądanych odczynów poszczepiennych, ciężkich niepożądanych działań produktów kosmetycznych oraz podejrzenia lub stwierdzenia zatrucia produktem biobójczym oraz uczestniczenia w badaniach klinicznych;
6. Zgłaszanie, przyjmowanie i opracowywanie informacji na temat niepożądanych działań produktów leczniczych;
7. Analiza związków przyczynowo-skutkowych między stosowanym produktem leczniczym i jego działaniami niepożądanymi oraz ryzyka wystąpienia tych działań;
8. Prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii (pharmacovigilance).

Liczba godzin kursu: 16

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.

MODUŁ VIII: Usługi farmacji klinicznej i opieki farmaceutycznej

Kurs specjalizacyjny: Usługi farmacji klinicznej i opieki farmaceutycznej

Kierownik naukowy kursu: mgr farm. Karolina Znajewska-Szulc

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 13.03.2027, 14.03.2027, 03.04.2027, 04.04.2027, 17.04.2027, 18.04.2027, 15.05.2027

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Znajewska-Szulc Karolina	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Łopatka Łukasz	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Wileński Sławomir	Doktor	Farmacja kliniczna, Farmacja szpitalna
Siuzdak Przemysław	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Urbańczyk Kamila	Magister farmacji	Farmacja kliniczna
Barańska-Bała Emilia	Magister farmacji	Farmacja szpitalna

Tematyka:

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Prawne i organizacyjne aspekty realizacji usług farmacji klinicznej oraz opieki farmaceutycznej,
w szczególności: a) ochrona praw pacjenta i danych o jego stanie zdrowia, b) aktualne uwarunkowania związane ze świadczeniem usług farmacji klinicznej i opieki farmaceutycznej oraz zakres odpowiedzialności i obowiązki farmaceuty związane z zapewnieniem bezpiecznej i skutecznej farmakoterapii wynikające z przepisów prawa i zasad etyki zawodowej;
2. Współpraca farmaceutów z lekarzami i przedstawicielami innych zawodów medycznych i niemiedycznych: a) opracowanie strategii ciągłej opieki farmaceutycznej – podejmowanej w trakcie pobytu pacjenta w szpitalu i kontynuowanej po jego powrocie do miejsca zamieszkania, b) podział obowiązków i odpowiedzialności za bezpieczeństwo i skuteczność farmakoterapii pomiędzy członków zespołu medycznego;
3. Rola farmaceuty w zapewnieniu bezpieczeństwa i skuteczności farmakoterapii, w szczególności: a) usługi farmacji klinicznej realizowane w szpitalu, podstawowej opiece zdrowotnej, w opiece długoterminowej, b) koncyliacja lekowa i przegląd lekowy jako interwencje poprawiające bezpieczeństwo i skuteczność farmakoterapii oraz zmniejszające koszty opieki zdrowotnej, c) terapia monitorowana stężeniami leku – kryteria wyboru leku, wskazania kliniczne, analiza wartości klinicznej i ekonomicznej, nowoczesne metody oceny stężeń leków z uwzględnieniem ich walidacji, d) metody poprawy przestrzegania zaleceń terapeutycznych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji pacjenta, e) usługi „lek specjalistyczny” i „nowy lek”, f) zbieranie i analizowanie danych o stanie zdrowia pacjenta w związku z wykrywaniem i rozwiązywaniem problemów lekowych – wywiad farmaceutyczny, opracowanie indywidualnego planu opieki farmaceutycznej, g) wybór najbardziej odpowiednich i optymalnych działań związanych z rozwiązywaniem i eliminowaniem problemów lekowych, h) oparte na dowodach kryteria wyboru leków

w określonych przypadkach chorobowych, i) wybór działań z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia w celu zapobiegania problemom lekowym i problemom medycznym w trakcie i przed rozpoczęciem farmakoterapii, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji pacjenta, j) ocena skuteczności prowadzonej farmakoterapii pacjenta w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych oraz inne metody oceny stanu klinicznego pacjenta, k) ocena wiarygodności i rzetelności danych dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa farmakoterapii, wybór wiarygodnych źródeł informacji o leku;

4. Ekonomiczne aspekty optymalizacji farmakoterapii: a) wykorzystanie farmakoekonomiki w kształtowaniu polityki lekowej na różnych poziomach referencyjnych systemu opieki zdrowotnej, w tym w kształtowaniu krajowej polityki refundacyjnej, b) zasady oceny ekonomicznej programów z zakresu ochrony zdrowia, w tym wykorzystanie analiz farmakoekonomicznych w kształtowaniu polityki refundacyjnej leków, c) zasady finansowania świadczeń medycznych, w oparciu o racjonalne przesłanki i dowody naukowe, d) modele finansowania usług farmacji klinicznej w różnych krajach, e) medycyna oparta na dowodach naukowych.

Zakres umiejętności praktycznych:

1. Przeprowadzanie koncyliacji lekowej (w trakcie realizacji modułu konieczne jest rozwiązanie przez każdego 10 zadań problemowych z zakresu koncyliacji) i przeglądu lekowego (w trakcie realizacji modułu konieczne jest rozwiązanie przez każdego 10 zadań problemowych z zakresu wywiadu z pacjentem, analizy historii leczenia, oceny danych klinicznych – aktualnych i dostępnych z przeszłości);
2. Analizowanie dokumentacji medycznej pacjenta;
3. Wskazywanie rekomendowanego sposobu postępowania zgodnego z procedurami wewnątrzszpitalnymi oraz aktualnymi wytycznymi i standardami;
4. Analizowanie oznaczonego stężenia leku w aspekcie charakterystyki danego pacjenta i stosowanej terapii (w trakcie realizacji modułu konieczne jest rozwiązanie przez każdego 5 zadań problemowych z zakresu terapii monitorowanej stężeniem leku);
5. Tworzenie materiałów edukacyjnych dla pacjentów oraz ich ewaluacji;
6. Zasady realizacji usług „lek specjalistyczny” i „nowy lek” (w trakcie realizacji modułu konieczne jest rozwiązanie przez każdego 3 zadań problemowych z zakresu usług „lek specjalistyczny” i „nowy lek”);
7. Wykrywanie i rozwiązywanie rzeczywistych i potencjalnych problemów lekowych oraz ich klasyfikowania;
8. Optymalizacja terapii, uwzględniającej przesłanki wynikające ze stanu klinicznego pacjenta, jego uwarunkowań ekonomicznych i potrzeb lekowych;
9. Wykonywanie badań w ramach świadczenia usług farmacji klinicznej;
10. Prawidłowe posługiwanie się wyrobami medycznymi do monitorowania oraz modulowania terapii oraz oceny możliwych nieprawidłowości i powikłań związanych z ich użytkowaniem;
11. Tworzenie, prowadzenie i przechowywanie dokumentacji opieki farmaceutycznej;
12. Współpraca farmaceuty z interdyscyplinarnym zespołem medycznym;
13. Budowanie relacji z pacjentem, w celu podejmowania działań z zakresu monitorowania i wspieranie pacjenta objętego opieką instytucjonalną i ambulatoryjną;
14. Planowanie i wdrażanie strategii opieki farmaceutycznej – podejmowanej na różnych poziomach referencyjnych systemu ochrony zdrowia oraz kontynuowanej w trakcie przejścia z obszaru opieki instytucjonalnej do ambulatoryjnej;

Liczba godzin kursu: 56

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.

MODUŁ IX: Staże kierunkowe

1. Staż kierunkowy: W zakresie chorób wewnętrznych i geriatrici (2 dni, 16 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Geriatrici i Chorób Wewnętrznych	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	prof. dr hab. Kornelia Kędziora-Kornatowska	24	10.05.2027 17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 20.09.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 29.11.2027 13.12.2027 06.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. postępowania w stanach nagłych chorób wewnętrznych;
2. leczenia wybranych chorób układu krążenia, chorób oddechowych, chorób układu pokarmowego, chorób układu wewnątrzwydzielniczego, chorób nerek i dróg moczowych, chorób reumatycznych;
3. specyfiki komunikacji z chorym w podeszłym wieku;
4. rozpoznawania i podstaw leczenia zespołów psychogeriatricznych (otępienia, depresji, majaczenia, pobudzenia, psychozy, lęku, apatii);
5. podstaw różnicowania zmian związanych ze starzeniem a zmian chorobowych;
6. specyfiki farmakoterapii chorych w podeszłym wieku;
7. zagrożeń związanych z hospitalizacją wynikających z podeszłego wieku;
8. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;
3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

2. Staż kierunkowy: W zakresie endokrynologii i diabetologii (1 dzień, 8 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Chorób Wewnętrznych	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	prof. dr hab. n. med. Roman Junik	24	17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 13.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. rozpoznania i leczenia najczęstszych chorób endokrynologicznych (przysadki, tarczycy, nadnerczy, gonad);
2. rozpoznawania i leczenia cukrzycy i innych zaburzeń przemiany węglowodanów;
3. postępowania w stanach nagłych w cukrzycy;
4. odrębności w przebiegu i leczeniu cukrzycy u kobiet w ciąży, dzieci i młodzieży, osób starszych;
5. zaburzeń emocjonalnych i psychicznych u chorych na cukrzycę;
6. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;
3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

3. Staż kierunkowy: W zakresie dermatologii (1 dzień, 8 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Dermatologii, Chorób Przenoszonych Drogą Płciową i Immunodermatologii	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	dr n. med. Luiza Marek-Józefowicz	24	17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 13.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. obrazu klinicznego, diagnostyki, etiologii, patogenez, metod leczenia oraz profilaktyki chorób bakteryjnych, pasożytniczych, grzybiczych, wirusowych, a także infekcyjnych z manifestacją skórą;
2. postaci klinicznych, diagnostyki, interpretacji testów alergologicznych, metod leczenia, profilaktyki chorób alergicznych skóry;
3. odczynów polekowych o różnym patomechanizmie;
4. etiopatogenezy, postaci klinicznych, metod leczenia łuszczycy, łuszczycowego zapalenia stawów i chorób współistniejących;
5. fotodermatoz, fototerapii, terapii fotodynamicznej, odczynów fotoalergiczych i fototoksycznych, leczenia i profilaktyki, zasad fotoprotekcji, właściwości biologicznych promieniowania UV;
6. zaburzeń barwnikowych skóry wrodzonych i nabytych;
7. świądu skóry jako problemie dermatologicznym;
8. kliniki, diagnostyki znamion melanocytowych i czerniaka;
9. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;

3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

4. Staż kierunkowy: W zakresie hematologii (1 dzień, 8 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Hematologii	Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. Jana Biziela ul. Ujejskiego 75, 85-168 Bydgoszcz	dr hab. n. med. Jarosław Czyż, prof. UMK	24	17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 13.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. rozpoznawania i leczenia nowotworowych i nienowotworowych chorób krwi oraz zaburzeń krwi towarzyszących chorobom narządów niekrwiotwórczych;
2. rozwiązywania podstawowych problemów klinicznych występujących w hematologii, zarówno w lecnictwie otwartym, jak i zamkniętym;
3. opieki hematologicznej osób starszych;
4. przeszczepień krwiotwórczych komórek macierzystych, zasad opieki nad pacjentem oraz profilaktyki i leczenia powikłań;
5. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;
3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

5. Staż kierunkowy: W zakresie psychiatrii (1 dzień, 8 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Psychiatrii	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	dr hab. Wiktor Drózdź	24	17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 13.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. zasad diagnostyki psychiatrycznej i psychologicznej;
2. terapii i rehabilitacji zaburzeń psychicznych;
3. wybranych problemów dotyczących psychoterapii;
4. podstaw psychiatrii wieku podeszłego;
5. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;
3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

6. Staż kierunkowy: W zakresie chirurgii ogólnej (1 dzień, 8 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Wątroby i Chirurgii Transplantacyjnej	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza, ul. Marii Skłodowskiej- Curie 9, 85- 094 Bydgoszcz	prof. dr hab. n. med. Maciej Słupski	24	17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 13.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. postępowania przedoperacyjnego, śródoperacyjnego, pooperacyjnego / opieki okołooperacyjnej;
2. stanów septycznych w chirurgii i ich prewencji;
3. podstawowych technik chirurgicznych i technologii medycznych w chirurgii;
4. intensywnej terapii u krytycznie chorych pacjentów chirurgicznych;
5. urazów i podstaw medycznej opieki w stanach nagłych;
6. podstawowych zasad diagnostyki i postępowania w wybranych chorobach naczyń obwodowych (ostre niedokrwienie, zator, niedrożność tętnic kończyn dolnych, choroba zakrzepowa, żylaki kończyn dolnych);
7. podstaw transfuzjologii, zasad stosowania preparatów krwi i preparatów krwiozastępczych;
8. zasad profilaktyki zakażeń w chirurgii;
9. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;
3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;

4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

7. Staż kierunkowy: W zakresie pediatrii, endokrynologii i diabetologii dziecięcej (2 dni, 16 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Pediatrii, Hematologii i Onkologii	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	prof. dr hab. n. med. Jan Styczyński	24	10.05.2027 17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 20.09.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 29.11.2027 13.12.2027 06.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. zasad badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka (od 0-18 roku życia);
2. postępowania w najczęstszych stanach klinicznych w oddziale ogólnopediatrycznym;
3. stanów zagrożenia życia u dzieci zdrowych i chorych od noworodka do 18 roku życia;
4. postępowania diagnostycznego i leczniczego w przypadku drgawek u dzieci;
5. odrębności w rozwoju dzieci przedwcześnie urodzonych i dzieci ze zbyt małą masą urodzeniową w stosunku do wieku;
6. odrębności endokrynologii i diabetologii wieku rozwojowego;
7. symptomatologii, diagnostyki oraz leczenia stanów nagłych w przebiegu chorób gruczołów wydzielania wewnętrznego, cukrzycy oraz niektórych chorób metabolicznych u noworodków, niemowląt i dzieci;
8. edukacji dzieci i młodzieży chorych na cukrzycę oraz ich rodziców/opiekunów oraz metodach edukacji;
9. psychologicznych i psychiatrycznych zaburzeniach w cukrzycy;
10. przebiegu ostrych chorób infekcyjnych i zasad szczepień ochronnych u dzieci z cukrzycą;
11. postępowaniu z chorymi na cukrzycę w czasie operacji i w okresie okołoperacyjnym;
12. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;
3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

8. Staż kierunkowy: W zakresie położnictwa i ginekologii (1 dzień, 8 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
Klinika Położnictwa, Chorób Kobięcych i Ginekologii Onkologicznej	Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. Jana Biziela ul. Ujejskiego 75, 85-168 Bydgoszcz	dr hab. n. med. Rafał Adamczak	24	17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 13.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. zasadności i znaczenia badań wykonywanych w okresie prekoncepcyjnym oraz w czasie trwania ciąży, w tym metod monitorowania stanu płodu;
2. zasad monitorowania płodu w porodzie fizjologicznym;
3. zasad farmakoterapii w ciąży;
4. metod rozpoznawania depresji w ciąży i po porodzie oraz poradnictwa psychologicznego;
5. zasad łagodzenia bólu porodowego;
6. fizjologii porodu, w tym laktacji i promocji karmienia piersią;
7. diagnostyki i leczenia chorób towarzyszących ciąży, w szczególności: cukrzycy, nadciśnienia tętniczego krwi i innych chorób układu krążenia, chorób endokrynologicznych, choroby zakrzepowo-zatorowej, chorób nerek i wątroby, problemów chirurgicznych, nowotworów u ciężarnych i innych schorzeń z uwzględnieniem zasad prawidłowej kontroli nad ciężarną i monitorowania stanu płodu oraz planowania porodu;
8. odrębności prowadzenia ciąży i porodu u otyłej ciężarnej;
9. postępowania w zaburzeniach i powikłaniach laktacji;
10. zasad zapobiegania, diagnostyki i leczenia zakażeń i chorób przenoszonych drogą płciową;
11. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;
3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

9. Staż kierunkowy: W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej lub poradni pozaszpitalnej (2 dni, 16 godzin)

Miejsce realizacji stażu		Opiekun stażu kierunkowego	Liczba miejsc stażowych	Terminy realizacji staży
Nazwa jednostki	Adres jednostki			
NASZ RODZINNY Sp. z o.o., Praktyka Lekarza Rodzinnego Krzysztof Buczkowski	Praktyka Lekarza Rodzinnego Krzysztof Buczkowski, Curie- Skłodowskiej 9, 85-094 Bydgoszcz	dr hab. n. med. Krzysztof Buczkowski	24	10.05.2027 17.05.2027 07.06.2027 14.06.2027 20.09.2027 27.09.2027 11.10.2027 18.10.2027 22.11.2027 29.11.2027 13.12.2027 06.12.2027 10.01.2028 17.01.2028 28.02.2028 06.03.2028

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć wiedzę w zakresie:

1. zasad profilaktyki, opieki podstawowej, kwalifikacji i szczepień w różnych grupach wiekowych;
2. postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w najczęstszych chorobach infekcyjnych: układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego;
3. zasad leczenia przeciwgorączkowego;
4. postępowania doraźnego we wstrząsie anafilaktycznym, ostrym zatruciu, w drgawkach, w napadzie astmy, przy podejrzeniu posocznicy (zwłaszcza meningokokowej), przy podejrzeniu obecności ciała obcego w drogach oddechowych lub przewodzie pokarmowym, w śpiączce cukrzycowej, a zwłaszcza w hipoglikemii;
5. zasad prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej;
6. rozwiązań technologicznych i nowości w opiece zdalnej nad pacjentem w POZ;
7. opieki koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie stażu farmaceuta powinien nabyć umiejętności:

1. przeprowadzania wywiadu lekowego z pacjentem i/lub jego rodziną;
2. praktycznego przeprowadzania koncyliacji lekowej i przeglądu lekowego;

3. udzielania informacji o lekach (m.in. niepożądanych działaniach, w tym interakcjach, metodach zapobiegania lub zmniejszania ich nasilenia) lekarzom, pielęgniarcom, pacjentom oraz ich rodzinom/opiekunom;
4. analizy dokumentacji medycznej;
5. interpretacji wyników badań laboratoryjnych;
6. monitorowania leczenia pacjentów.

Sposób zaliczenia stażu kierunkowego:

- u opiekuna stażu na oddziale szpitalnym po rozwiązaniu przez osobę realizującą staż problemu farmakoterapeutycznego

KURS JEDNOLITY

Kurs specjalizacyjny: Prawo medyczne

Kierownik naukowy kursu: dr Anita Gałęska Śliwka

Miejsce kursu: Katedra Farmacji Praktycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszcz / online

Termin kursu: 18.03.2028, 19.03.2028

Kadra dydaktyczna:

Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy	Specjalizacja
Gałęska-Śliwka Anita	Doktor	-
Płaczek Jakub	Doktor	-

Tematyka:

1. Zasady sprawowania opieki zdrowotnej w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Zasady wykonywania działalności leczniczej: a) świadczenia zdrowotne, b) podmioty lecznicze – rejestracja, zasady działania, szpitale kliniczne, nadzór, c) nadzór specjalistyczny i kontrole;
3. Zasady wykonywania zawodu farmaceuty:
a) definicja zawodu farmaceuty, b) prawo wykonywania zawodu, c) uprawnienia i obowiązki zawodowe, d) kwalifikacje zawodowe, e) eksperyment medyczny, f) zasady prowadzenia badań klinicznych, g) dokumentacja medyczna, h) prawa pacjenta a powinności farmaceuty;
4. Zasady powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego: a) prawa i obowiązki osoby ubezpieczonej i lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, b) organizacja udzielania i zakres świadczeń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego, c) dokumentacja związana z udzielaniem świadczeń z tytułu ubezpieczenia;
5. Zasady działania samorządu farmaceutów: a) zadania Naczelnej Izby Aptekarskiej i okręgowych izb aptekarskich, b) prawa i obowiązki członków samorządu farmaceutów, c) odpowiedzialność zawodowa farmaceutów – postępowanie wyjaśniające przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, postępowanie przed sądem;
6. Odpowiedzialność prawna farmaceuty – karna, cywilna: a) odpowiedzialność karna (nieudzielenie pomocy, działanie bez zgody, naruszenie tajemnicy), b) odpowiedzialność cywilna (ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej).

Liczba godzin kursu: 16

Sposób zaliczenia kursu:

- potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.